

ZENTA és VIDÉKE

HELYI ÉS VIDÉKI KÖZERDEKŰ HETI KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztő helyiség: Kigyó utca, 262 szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők</p> <p>Kéziratok nem adtnak vissza.</p> <p>MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 frt Egyes szám ára 10 kr</p> <p>Hirdetési díjak: Egész oldal 20 frt. — Fél oldal 10 frt 50 kr — Negyed oldal 5 frt 50 kr</p> <p>Bélyégdíj minden hirdetés után 30 kr.</p>	<p>Kiadói hivatal: Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hová a előfizetések és hirdetések intézendők és ezek díjai fizetendők</p> <p>NYILTÉR PETIT SORA 15 KRAJCSAN.</p>
---	--	---

Jegyzői jelentés

a „zentai ipartestület” 1889. évi működéséről

Tisztelt Közgyűlés!

Jegyzői állásomnál fogva jelentéssel tartozom a m. t. ipartestületi közgyűlésnek, a zentai Ipartestület azon működéséről, melyet 1889. évben kifejtett. E feladatomnak ez alkalommal nemcsak kötelességből, de sőt őszinte örömmel teszek eleget, mert mindaz, ami a „Zentai Ipartestület” 1889. (második) évi működéséről szóló jelentésem tárgyát képezi eredményeiben és általános hatásában, mennyiség és minőség tekintetében csak örvendetesnek mondható.

Korántsem túlzás, ha azt állítom, hogy a „Zentai Ipartestület” II-od évi fenállása alatt, vagyis a most elmúlt 1889. év alatt kifejtett működése volt a testület megszilárdítója és alapkövének letétele és pedig oly alapra, a mely biztos reményt nyújt további fejlődésre.

Elsősorban mindezekért az ipartestület tagjait illeti az elismerés, másodsorban pedig a testületi előljáráságot és a tisztikart, kifejtett ügybuzgalmukért, mert zavartalan egyetértéssel az ipartestület ügyei iránt tanúsított jóakarattal, érdeklődéseikkel, mindenkor beigazolt támogatásaikkal, készségükkel az ipartestületi ügyeket örvendetes- sen előmozdították.

Az ipartestület érdekei kívánják tehát, hogy azon tekintélyt és jó hírnevet, melyet

az évben magának kivívott, ezennel is fentartsa.

Ha az 1889-ik évre visszatekintünk s fölidézzük elménkben mindazt, mit ezen rövid idő lefolyta alatt tettünk, megnyugvást érzünk magunkban, a kötelességét teljesített ember megnyugvását s hogy az igen tisztelt közgyűlést ezen állításom valóságáról meggyőzhessem, az alábbiakban lesz szerencsém habár igen röviden is, úgy a vagyonkezelés és pénztári állapot, valamint a szellemi működés őszinte hű tükrét bemutatni.

Első sorban jelenthetem, hogy az 1889. évben az ipartestület kötelekében tartozó iparosok és segédszemélyzete közötti viszony teljesen jónak mondható.

Az Ipartestületünk ügyforgalma az 1888. évinél jóval nagyobb volt; az 1889. évben az üggyarabok száma 181-et tett ki, kiadatott 52 munkakönyv, nyilvántartott 347 mester, 116 segéd és 137 tanoncz, kik a tanoncz iskolának négy osztályát látogatták; ezek közül felszabadult 30 tanoncz, az 1889-dik évben 116 segéd volt alkalmazva, ezek közül eltávozott 75, így tehát az 1889. év végén munkában volt 41 segéd. Mely csekély szám abban leli magyarázatát, hogy a t. segéd-tartó iparos mesterek még mindig nem tartják kötelezőnek segédjeik bejelentését.

Az ipartestület az 1889. évben 1 közgyűlést és 12 előljárásági ülést tartott, ezeken 48 határozat hozatott, melyek egytől-egyik elintéztettek, a munkaadók és munkásaik

között felmerült vitás ügyeket, amennyiben azok elintézése sürgősnek mulatkozott, nagyobbára a testületi elnökség intézte el, a felek közötti békés kiegyenlítés által.

A békéltető bizottság az elmúlt évben 4 ülést tartott, elintéztetett 12 vitás ügy, ezeken kívül a jegyző által kiegyeztetett 8 peres fél.

Az ipariskolai bizottság az 1889-ik évben 5 ülést tartott, ezeken 38 határozat hozatott, melyek az illetékes kir. tanfelügyelőség által jóváhagyást nyertek; az ipariskolai bizottság mindent megtett, hogy az ipariskola fontos feladatának megfelelhessen; az ipariskola egyes osztályait pontosan látogatta és a tanítást lelkiismeretesen ellenőrizte.

Ipartestületünk anyagi helyzetét az előterjesztendő pénztári forgalom- és vagyoni állapotokról szóló részletes és felülvizsgált kimutatások tüntetik fel.

Testületünk vagyoni érdeke fölött az előljáróság az elmúlt évben féltékenyen őrködött, tartózkodott minden fölösleges kiadásoktól és csak kikerülhetlen kiadások utalványozására szoritkozott, e mellett azonban testületünk tekintélye és méltósága megőriztetett.

Ilyen inteniók szerint készült az 1890. évi költségelirányzat s ily inteniókról tanuskodik testületünk pénztárának múlt évi forgalma- és vagyoni állapotáról szóló részletes kimutatás is.

Vagyonunk ez évben lényegesen szapo-

TÁRCZA.

Tizenhárman!

(Beszélyke.)

A titkos tanácsosné asztalánál nagy társaság gyűlt össze. . . .

— Uraim és hölgyeim! — szólalt meg a házi urnó rikácsoló hangja egy csendes perc után — igen sajnálom, de mulatásunkat egy kellemetlen felfűdözéssel kénytelen vagyok megzavarni. . . . Képzelmek! . . . Tizenhárman vagyunk! . . .

— Ah! Oh! — hangzott innen is, onnan is egy-egy félénk sziv sohajtása.

— És mivel e kedves társaság egyetlen tagját sem nélkülözhetjük, indítványozom, hogy egy tizennegyedik szereztessék bárhol is, mert különben bizony megtörténik, hogy közülünk valamelyikünknek rövidesen nagy baja fog esni, szerencsétlenség éri.

Egy pillanatig minden szem az asztal körül vándorolt. — Valóban, tizenhárman voltak.

— De kérem, kedves tanácsosné — kiáltott fel legelőször a csend után dr. Faludi Andor, egy szabadelvű nézeteiről ismerős orvos, — ugyan kiadna már mai nap valamit efféle haszontalan dajkamesére? Nem, nem! Ha szabad kérnem, úgy kedves társaságunkat se ne kisebbsítük, se ne szaporítsuk, Csak azért se!

A többség helyeslőleg zugott fel az orvos felszólalására, de a társaság némely része, néhány idős hölgy, kétkedve szedte homlokát ránczba.

— Még sem kellene a tizenhárom számot olyan könnyedén venni, mert már volt rá példa. . . .

— Eh mit, régi volt példa! — buzgólkodott a javithatlan orvos. Felvilágosult századunkban nem hisz már serki a badarságokban.

— Semmi badarság, tiszt. barátom, — szólalt fel eszméjét védve a titkos tanácsosné. Boldogult nagynénem beszélte, hogy ő szinte volt egy olyan társaságban, hol 13-an ültek az asztalnál, s mikor szétmentek, a legutóbb jött, egy gyönyörű fiatal ember a lépcsőn megbotlott és lábát törte.

— Az nagyon könnyen megeshetett — replikázott vissza hirtelen Faludi, mert az a bizonyos csinos fiatal ember az asztal mellett bizonyosan — csinosan becsipetett. . . .

— Ah nem is tudtam, hogy Ön öregsgére még rossznelvé is lett.

— Igazad van Charlotte! — kiáltott fel hévvel a házi urnó kortírása, a tkp. igazgató felesége. A tizenhárom szám bajt hoz. Igen, magam is tudok egy példát. Egyik társnőm a nevelőintézetbe. . . .

— Az egekre, asszonyom! — vágott közbe újra az udvariati doktor, — csak nem akar bennünket visszavinni — a század elejére!

— Uram, Ön egyéb hibái mellett még gyengédtelen is. . . .

— Beszélje el! Csak azért is beszélje el történetét asszonyom! — kiáltának össze-vissza többen a társaság közül az igazgatónéhoz. Én is fogok egy esetet mondani! . . . Én is. . . . Én is. . . .

— Drága hölgyeim, csak egy pillanatnyi figyelmet kérek! — harsogta tul az élénk lármát Tószegi Miklós, egy ifju ügyvéd, egy fiatal szalmaözvegy, csengő hangja. Engedjék meg, hogy a mi hitetlen doktorunkat megtérítem.

— Ah! hallatszott a hölgyek köréből örömtelten. Halljuk a jogtudort a gyógytudor ellenében! Vajjon hogyan vájja ki egyik varju a másik varju szemét? . . . Halljuk-halljuk! — kiabáltak általános érdeklődéssel.

— Magamon tapasztaltam, — kezdé meg a beszédet az ifju ügyvéd, a láрма lecsendesültével — mily élettani igazságon alapszik a tizenhárom szám rossz jelentősége.

— Ő saját magán tapasztalta! — vizhangozták a hölgyek minden oldalról! Ah ez érdekes kezd lenni. Beszéljen ügyvéd ur! . . .

— Körülbelül öt év előtt történt, éppen egy éves feleséges-ember voltam, hogy egyik legkedvesebb barátomtól meghívót kaptunk — névestéje ünnepélyére. Sajnálatomra feleségem épen a meghatározott nap délutánján hirtelen rosszul lett. Iszonyu fogfájás kezdte gyötörni, s így egyedül magamnak kellett barátom névesté-

rodott, s ez az előjáróság helyes gazdálkodásának legkétségteljesen bizonyított téka.

Kedves kötelességet teljesíték, midőn e helyen is megemlékszem Zenta város tek. tanácsáról és képviselőtestületéről, kik az ipariskola fenntartásához évenként 1744 frttal járulnak, továbbá hogy a magas kormány részéről is évenként 250 frt segélyben részesül, s midőn ezekért őszinte köszönetünket fejezünk ki, nem volna illő megfedkezni az ipariskola tanáraitól sem, kik tanoncainkat mindenkor finom bánásmódban és hasznos oktatásban részesítették.

Az elmondottakkal azt hiszem be van igazolva az, hogy mennyire nem volt igazuk azon kishitűeknek, kik az iparistületnek, az iparosság e hézagpótló vívmányának rövid életet jósoltak, s mennyire csalatkoztak azok, kik annak fennállását lehetetlenségnek mondták, s egyesek érdekeinek eszközeként szerették volna feltüntetni; mindennél ékesszólóbban bizonyítja azonban ezen intézmény szükségességét azon ténykörülmeny, hogy áldott hazánkban ma már közel 300 iparistület teljesíti önfeláldozóan és önzetlenül azon teendőket, melyeket az ipartörvény reájok ruház.

A testületnek 1889. év december hó 31-én 347 — ezek közül 34 új — tagja volt.

A halál erős hézagot ütött közöttünk. Elhunytak: Benes András, Biliczky Mihály, Hauber József, Kragujevics György, Straubert József, Helmberger György, Pálkás István, Schmidt Erneszt, Pivovarczik János. Legyen áldott emlékezetök a derék ipartársaknak.

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Azt hiszem, sikerült kimutatnom azt, hogy a „Zentai Iparistület“ az 1889-ik évben fejtette ki leghasznosabb tevékenységét, s legüdvösebb működését, mert a testület tagjai, valamint az előjáróság s a tisztikar között a legnagyobb egyetértés uralkodott s így a reájok bízott teendőket a testület javára a lelkiismeret nyugalmával végezhették.

Kelt Zentán, 1890. évi január hóban.

Sétáló Sándor,
iparistületi jegyző.

Népies levelek — a közügyekről.

I.

Igaz Márton, zentai polgár levele — Módos Mihály, szálán lakó keresztkomájához.

Kedves komám uram!

Ajánlom ezen pár sor irásomat komám uram szíves jóakarátába.

jére mennem. Megvallom, igen kedélyesen mulattunk mindannyian, és csak midőn elválni készültünk, vette valamelyikünk észre, hogy éppen — tizenhárom voltunk! . . . „Az utoljára érkezetteknek valami nagy baja történik!“ — mondogatták egymásnak tréfásan bucsuzás közben. Valamenyien jól neveltünk az észrevétel, különösen én, a ki legutoljára érkeztem volt barátomhoz.

Mikorára hazaértem, egészen elfeledtem a tizenhárom számot. Jókedvűen nyittam be lakásom ajtaját. Amint azonban az előszobába léptem, a szobaleány, meg az inas eszeveszetten rohannak el melletttem.

„Istenem! hogy dobog a szívem!“ . . . — szólalt meg egy-egy hölgyike nyugtalanul.

— A manóban! mi történhetik itt?! — kérdém magamtól kissé megütődve.

— Julesa! — kiáltottam a szobaleányra. Ez azonban repült, mint a szél. Rám se hederített.

Éppen ekkor jött ki a belső szobából az öreg János, régi hű eselédünk.

Zihálva szaladt a szegény öreg eseléd ki s menni akart gyorsan tovább.

Nagy szomorúsággal értesültem Miklós kereszt-fiam által arról a siralmas állapotról, a melyben kedves komám sanyal, hogy az a huncfut közsény a szálláson kényszeríti komám uramot rostokolni, és hozzá még, ott is csak a meleg kuczkóban kuksolhat, mert hát — így muszáj!

Biz ez öreg hiba! — de ha már ránk adta az Isten a nyomorúságot, hát tőrjünk békén!

Elmondta kereszt-fiam, komám uram üzenetét is. Hogy teszem azt, én, irjam meg komám uramnak azt a nagy históriát, a mi azon a nevezetes februáriusi városi közgyűlésen történt, a minek a híre egy nap alatt kiért már a határunk végére is. Meg azután azt is mondta a Miklós, hogy irjak csak én sokat, mindenről, mert komám uram azt mind egy betűig elolvassa, mert hát rá is ér, de meg szeret is silabizálgatni.

De már erre neki gyűrőztem ám és leirok ide sok-mindent úgy, a hogy az ilyen magunkfajta egyszerű emberek gondolatjait papírosra tudják tenni.

Hanem azt á-perte kijelentem, hogy a dolgokat én se jobbra, se balra nem csűröm-csavarom, de kimondom úgy, a hogy az megtörtént; vagy a miképen azokat én valamelyik felebarátoimtól halottam elbeszélni.

Kezdem hát komám uramnak először is azon a kérdésén: micsoda nagy dolog történt a februáriusi közgyűlésen?

Biz ott csak az esett meg, a minek már régen meg kellett volna történni!

Vagyis: ilyen magam-szörű emberek összedelőködöttünk, aztán felballagtunk a közgyűlésbe, és ott azt a Kozits fskálist, meg valami Rajtman nevű embert vagy micsodát — leszavaztuk, kinulláztuk!

Tudja, kedves komám! iskola-előjárókat kellett választani ezen a gyűlésen. Aztán a Kozits, meg a Rajtman akartak mindenképen a főfő emberek lenni az iskola-előjárók között. Mi meg csak is épen őket nem akartuk. Hiszen mi nem a feggetlenségi érzelmű városi képviselőket akartuk kiszorítani az előjárók közül, csak ezt a két embert. Be is választottunk sok tisztességes függetlenségi képviselőt a bizottságok közé. Pedig ha akartuk volna, mind kihagyhattuk volna őket, — mert mi voltunk többségben.

És ezután, mikor csak szükség lesz, mindig ott leszünk a közgyűlésen és mindig mi fogunk győzni.

Szentül hiszem, ha meggyógyul komám uram, maga is be-bejön közibénk és akkor egy-egyel többben leszünk!

Ez az a nagy história, a mi a februári közgyűlésen történt. E szerint vége van már a Kozits-Rajtman dicsőségének, vége, de még milyen csufosan.

Hiszen már maguk a saját pártjukbeli emberek is, kezdenek — hála Isten! észre-térni.

Hogy én ezt már honnan tudom? — csóválgatja fejét komám uram a meleg kuczkóban. No hát ezt is elmondom.

A múlt vasárnap délután átjött hozzám a Derék Mátyás szomszédom, aki még nem is régen

— Megálljon csak egy szóra, öregem, — szóltam most már aggódva. Mondja csak, honnan ez a felfordulás?! Van valami baj talán?!

— Ah ügyvéd ur, — szólt a hű szolga siránkozó hangon. Bocssáson el, roppant sietnem kell.

— Nem, addig egy tapodtat sem megy el innen, míg el mondja mi baj van.

— De hát nem tudja nagyságod? Én azt hittem, azért jött haza.

Szinte megdermedtem az ijedtségtől . . .

— Beszéljen gyorsan! . . . Talán a feleségem?!

— A nagyságos asszony . . . jobban van. Jóízűen beszélget az öreg nagyságával, a mamájával!

— M-i-i-t?! az a-ny-ó-s-o-m i-i-tt?!

— Igen-igen! Szaladok kölni vizet hozni . . .

Képzeldék el! . . . Hat hónapig volt vendégem az anyósom, a minek természetes kifolyása az lett, hogy én — mai nap is szalma-özeveg vagyok!

Óh az a szerencsétlen — tizenhárom-szám! . . . Nem jó abból gunyt üzni! . . .

(Németből.)

STUMPFÖGEL MÁRIA.

Kozitsnak olyan rettentő nagy embere volt. Magával hozott egy darab papirost, azt mondta, hogy az a Rajtman ujsága.

Kérdeztem a szomszédomat: „Mit jót ír hát az ujságukban az a Rajtman?“

„Jót?! Isten-nyilat a hátába! Nem ír ez már régen a jó dolgokról semmit, csak mindég a maga személyéről. Most is azon óbégat, hogy kimaradt az iskolazékből!“

„Nem csoda az, — mondtam — Derék szomszéd, ha Rajtman ezért óbégat, kesereg. Oda három éven keresztül a 600 forint. Ezt sirtatja ő kelme, nem az üres dicsőséget.“

„Hej, szomszéd uram, de nagy igaza van, — sohajtott erre a szomszédom, már csak kimondom én is a mit régen gondolok. Ez pedig nem egyéb csak az, hogy nekünk zentai polgárok-nak csak egyetlen egy igaz barátunk van: Szabó László ur! A többi, Kozits, Rajtman, mind csak a maga bendőjére ügyel, hogy az jól meg legyen tömve.“

„Honnan gondolja ezt Derék szomszéd?“

„Honnan? Majd megmondom ezt is. Ugy-e, mikor a város azelőtt csak egy kéve rőzsét is eladott, hogy megszámloltatta Kozits is, meg Rajtman is a polgármestert? Hogy beszélt egyik is a szigorú gazdálkodásról; a másik meg, hogy írta-fírta, hogy a várost így csalják, úgy lopják! Mindenben gyanúsította polgármesterünket, acsargott rá szüntelen, hogy nem tiszta uton jár! —

Bezzeg, most, mikor a regáléről volt szó, mikor a városban még a verebek is összejátásról beszélnek, mikor ezer meg ezer forintok jöttek számitásba, mint a szegény városi fogyasztó polgárok-nak a zsebéből huznak ki, — bezzeg a regále ügyben hallgat ám Kozits is, meg Rajtman is, mint a sült tök! Ehen-e, az ujságában még a borait is agyondicséri az árendásnak, nehogy a nép érdekeit védené! — De hiszen, értjük már mi a többit! . . . Lám ott van a nagyságos képviselőnk, Szabó László ur, az az igazi becstelen ember! Ez mer beszélni, számonkérni mindent, mert ennek tiszta a lelke, keze, mindene! . . . Érti-e most már szomszéd ur, miért fakadok ki ennyire?“

„Ezt a dolgot csak megértem valahogy, Derék szomszéd; de azt már sehogysem tudom felfogni az én egyszerű eszemmel, hogy hát, ha ezt tudják a függetlenségi érzelmű képviselők, miért követik Kozitsot árkon-bokron keresztül? Miért nem lökik ki kebelükből?“

„Köveztük, szomszéd uram, csak követ-tük, de ezután már nem követjük, ám! vagy legalább is nem követjük mi, a kikben t. i. van egy kis okos értelem és tisztesség! — Hej! csak Szabó László ur szólana egy szót!“ . . .

Igy beszélt előttem az én Derék szomszédom, a kinek hihetőleg van még több hozzá hasonló gondolkozásu barátja is.

Ezeket pedig, kedves komám uram, azért irtam mind ide, hogy tudja meg, miképen gondolkodik a függetlenségi városi képviselők józabb, tekintélyesebb része.

Meglehet, mikorára az idő jól ki tavaszodik, akkorára Zentán már nagyobb változások lesznek, mint sokan mai nap hiszik.

Ha nem unta el, kedves komám uram, az én egyszerű eszem szerinti firkantásomat, — hát csak üzenjen a Miklós gyerektől, majd megint neki-durálom magamot és össze írok egy csomó ujságot.

Addig is tisztelve az otthonvalókat s mindnyájoknak minden jót kívánva, vagyok kedves komám uramnak szerető komája:

Zentán, 1890. márczius 5.

IGAZ JÓZSEF, s. k.

A „Zentai Iparistület“ 1889. évi pénztári állománya.

	frt	kr.
1888. évi pénzmaradvány és kamat	76	70
Szerződöttetés-, szabadítás-, bizonyítvány-s munkakönyvek kiállításáért	165	20
Hátralékokból	166	—
Évi tagsági díjakból	300	—
Uj tagoktól beiratásként	420	—
	1127	90

Künn levő követelések:		
158 régi tag hátraléka tagdíjakban	333	50
152 uj tag beiratási- és tagdíjaiban	395	15
Osszesen	728	65

Kiadás frt kr.
 Számlák szerint kifizetett . . . 813-50
 Pénzmaradvány, mint egyenleg . . . 314-40
 1127-90
 Zentán, 1890. évi január hó 1-én.

Kovácsévits József,
 ipartestületi pénztárnok.

A „Zentai Ipartestület” számvizsgáló-bizottság jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

Tisztelettel alírott testületi számvizsgálók az alapszabályok 20. és 27. §§-ában körülírt kötelességünkhöz hiven, a lefolyt év folyamán az előjáráság ülésein mindenkor megjelenván, az ügykezelés és pénztár körül magunknak tájékozást szereztve, az előjáráság utalványozási határozatait, — melyek a költségvetés keretén belül eszközöltettek, — aláírtuk.

Miután a bemutatott zárlatok a pénztárnok és jegyző által vezetett könyvekkel egyeznek, a bevétel és kiadási tételek okmányokkal igazoltatik, s a kimutatott aladékok előttünk felmutatva lett, javasoljuk a t. közgyűlésnek: miszerint úgy az előjáráság, mint Kovácsévits József pénztáros- és Sétáló Sándor jegyzőnek az 1889. évre vonatkozólag a felmentvény megadásáék.

Zentán, a számvizsgáló bizottságnak 1890. évi február hó 10-én tartott üléséből.

Konc István, Rieger Ignác, Kerekes Károly.

A „Zentai Ipartestület” 1890. évi költségeloirányzata.

Bevétel	frt kr.
347 tag évi tagdíja, 1 frtjával . . .	347—
45 tanonc szegődötése 1 frtjával . . .	45—
28 tanonc szabadítás 2 frtjával . . .	56—
20 bizonyítvány kiállítás 1 frtjával . . .	20—
30 új tag beiratási díja 8 frtjával . . .	240—
30 új tag tagdíja, 1 frtjával . . .	30—
310 tagnál hátralékban	728-65
Összes bevétel	1466-65

Ebből levonva a kiadás főösszegét	570—
Év végével maradványként mutatk.	896-65

Kiadás	frt kr.
Irodai helyiségért	90—
Pénztárnok tisztelet díja	50—
Jegyző fizetése	140—
Gyászokosi használatáért évi díj	20—
Irodai helyiség fűtése és világítása	30—
Szolgá fizetése	120—
Kegyelvényokra	50—
Előre nem látható kiadásokra	50—
Hirdetésekre	5—
Irodai szerekre	15—
Összes kiadás	570—

id. Temesváry Sándor, Sétáló Sándor,
 ipartestületi elnök. ipartestületi jegyző.

Kovácsévits József,
 ipartestületi pénztárnok.

Helyi és vidéki hírek.

— Népies előadások nagybőjti sorozatában mult vasárnap tartotta Örvény Iván gymn. tanár ur a másodikát, ily czímen: „A különböző utazások czélja Afrikában s az azokkal járó nehézségek.” Az előadást a nagy havazás daczára mintegy 250 főből álló közönség hallgatta s minlvéig a legnagyobb élvezettel és érdeklődéssel kísérte, mit az ugy aktuális tárgya, mint az előadás sikerült volta miatt valóban meg is érdemelt. Előadás után a muzeumokat nézte meg a közönség legnagyobb része. — Ma, azaz márczius 9-én dr. Ferenczy Alajos gymn. tanár ur fog előadást tartani a „Világbiro Nagy Sándorról,” mely igen érdekesnek ígérkező előadást e helyen is melegen ajánljuk az érdeklődő közönség figyelmébe.

— Márczius 15-ike. A magyar szabadság, egyenlőség és testvériség szent eszméinek diadala 1848. évi márcz. 15-ikén történt. A hazafiai kegyelet e napot évről-évre megünnepli s mikor ezt teszi, csak kötelességet teljesít, mert a hazaszeretet szent tűzének ápolásával egyrészt a multnak adja meg az öt megillető elismerést, másrészt bevilágítja a jövőt, hogy hazafias feladataink teljesítésében a helyes utról el ne tévedjünk. A helybeli gazdakör, e sok üdvös és nemes eszmének melegágya, áthatva ez érzelmekről, márczius 15-ikét saját helyiségében meg fogja ünnepegni s ez alkalommal társasvacsorát rendez, melyre az érdeklődő közönség figyelmét e helyen is felhívjuk.

— Kir. táblai ítélet. Minthogy Horváth Gyula, Zenta város II. számvevője a „Zenta és

Vidéke” egyenes elődjét a „Hetilap”-ot is bepöröltte a sajtóbírósnál azon okból, hogy nevezett egyént, a helybeli kir. járásbírósnak m. évi 3506. büntényítő végzése alapján — mely Horváthot sikkasztónak minősítette a képviselőtestület kebeléből kiakolbolitani kértük; minthogy továbbá ez az ember manapság, egy párt szellemi vakasága miatt már nemcsak egyszerű képviselő, de Zentának tisztviselője is, — ez okokból kifolyólag kénytetve érezzük magunkat a fenti ügyben hozott kir. táblai végzést lapunkban közölni, megjegyezvén, mikép e körülményt a magasabb hatóságoknak tudomására juttatni el nem mulasztjuk. A jelzett végzés imígyen szól: 44711. B. 889. Ó felsége a király nevében a bpesti kir. ítélő-tábla rágalalmazás vétsége miatt vádolt Mihályi Vince elleni bünténytet, melyben a zentai kir. járásbírósnak 1889. évi október 11. 3506. sz. alatt ítéletet hozott, Horváth Gyula magánvádlónak bejelentett és indokolt fellebbezése folytán 1890. febr. hó 11. tartott nyilvános ülésében vizsgálat alá vétén, következőleg **ítél:** A vádlott javára fizetendő utjánjárasi költségek, figyelemmel ügyvédjének egyszeri megjelenésére a kir. tábla (5) öt forintban ezennel megállapított összegre leszallítja, — egyebekben pedig a kir. járásbírósnak ítéletét indokainál fogva helyben hagyta. Kelt Budapesten, 1890. évi február hó 11. Sárkány, s. k. alelnök; Nyers Lajos, s. k. előadó. (P. H.)

— **Korbács.** A központi választmány, m. évi munkálkodását, melyet Ormós Kálmán, képviselő megfellebbezett a belügyminiszterhez, elbíráltta az illető fenhatóság, és ez az elbírálás, a munkát teljesítő factorokra valóságos kutya-korbács. E leiratban a központi választmány notariásának a működése ki van porolva ugy, a minél már magyarosabban alig lehet. Sajnáljuk, hogy magát a végzést nem volt alkalmunk megkaphatni, hogy azt lapunkban szóról-szóra közöljük volna.

— **A zentai nőgyűlés** vagyona újabb jelentékeny mérvben gyarapodott. A február 8-iki bál jövedelmén kívül Jedlicska Istvánné urnó 171 frtot, Strubertné Nagy Rozál urnó 165 frtot és Hirschenhauser Hermanné urnó 100 frtot adtak át a pénztárnoknak, az általuk szerzett új tagok illetménye fejében.

— **A tavasz legelső feckéje.** Nem mondjuk „első” hanem legelső feckéje. Ez alatt a kifejezés alatt pedig nem holmi szárnyas állatot értünk, hanem a — gőzhajó kikötő-kompját. Ez szokott nálunk a tavasz legelső hírnöke lenni. A tulpartról átszállott már hozzánk, be is fészkelte magát a régi helyére, hanem biz azt a kemény havazás, a fagy, szóval a megújult zord téli idő visszafizte ismét a bánati oldalra. A gőzhajó közlekedés megnyílt volna márcz. 1-én de ezt a második tél elodázta bizonytalan időre — Ez az iszonyu hó vihar volt az oka annak is, hogy vasuti közlekedésünk Szabadkánál márcz. 2. és 3-án, két egész napig szünetelt. A esárdán felelül, a felsőhegyi átvágás tömve volt hóval s csak a nagy számban alkalmazott munka-erőnek sikerült — aránylag rövid idő alatt — a töménytelen mennyiségű havat az utból eltakarítani.

— **Közgyűlési hírek.** Város képviseletünk márcz. 7. rendes havi közgyűlést tartott, melyből említésreméltóbb hírek gyanánt a következőket soroljuk fel. a) Gymnasiumi bizottsági tagokká a következő képviselők választattak meg, u m.: Szabó László, Boromisza János, Matkovits József, Kozits István és Mester Lajos.* b) Wuits Sándor, volt közigazgatási tanácsnoknak évi 600 forint kegydíj szavaztatott meg. c) Az italmérsi adó, illetve díjak szedése a fellebbezés végelintézéséig abban az állapotban hagyott meg, miként az ma napság van, t. i. a fogyasztó közönségtől a fölemelt ár szedetik továbbra is. (E tárgynál oly zavaros hullámok kerültek már-már a napfényre, melyeket az örvény fenekére temetni — miután azokon segíteni 3 évig már ugy sem lehet, nagyon is okos dolog volt!)

— **A természet ritka alkotása.** Czehéné urnónél volt alkalmunk láthatni a növényi életnek egy sajátos alkotását. Ez egy kukorica csutka, mely egy 10-12. éves gyermek kéz-fejét, öt ujjal stb. ábrázolja anyai természetességgel, hogy azt a szobrász sem tudná különből kivésni. — A tisztelt urnó, helyb. gymnasiumunk muzeumának szánta a az érdekes tárgyat.

— **Pyrománia.** Mult számunkban röviden megírtuk, hogy Balog Imre eszmadia, Damjanich utczai házának udvarán a szalma ismertelen okból kigyuladt, a nagy szélben megégéssel fenyegetve a városrészt lakóit. Kemény hidegre fordult az idő, az elégett fűtenivaló helyett másikat vett a gazda, melyet a felszer alá, száraz helyre rakott volt be. Történt azonban, mikép az a szalma is, most esütőtrökön ismét meggyuladt, de a tüzet a házban dolgozó segédek idejekorán elnyomták. A szegény, becsületes gazda egészen kétségbeesett, nem tudva mire vetni a tűz keletkezésének okait. Vallatni kezdtek a dolgot s végül kitudódott, hogy a kétszeri tüzet Balog uram 13-15 éves Jóska fia idézte elő. A gyermek ugyanis kissé hülye és a pyrománia azaz: a gyújtogatási szenvedély lepte meg. A bánatos

* Hát a Franzi innen is kimaradt? — Szedő gyerek.

szülőknek nem volt más tenni, mint a gyenge elméjü gyermeköket orvosi megfigyelés alá adták.

— **Haladás.** A cukor-répat gazdáink köztü eddigelé hárman fogják kísérletképen ültetni, u. m. Márkus Márton, Ruzsa Ferenc és Rudits Teréz, Magot a megyei gazd. egyesülettől nyertek ingyen. Sőt mi több, a talajviszonyok figyelmébe vételével gyakorlati utbaigazításokat is kapnak időnként. E három megnevezett gazdát nem lehet eléggé dicsérnünk, kik szakítva apák maradiságával, gazda-társaiknak iparkodnak ezen újabb s jövedelmezőbb több gazd. cikket bemutatni és esetleg nálunk állan dósítani. Eljének!

— **Üngyilkos kereskedő.** Adán Beerman M. kereskedő, péntek este, míg neje és leánya a tánciskolában voltak, agyonlőtte magát. A hazatérők már csak a véres holttestet találták a szoba padlóján. Az üngyilkosság oka — állítólag — zilált anyagi viszonyokban rejlik.

— **Szíves figyelemztetésül.** Brosz Gyula vas kereskedőnk hirdetésére kiválóan felhívjuk a tiszt. olvasók becses figyelmét. A különféle cikkekbe oly dus választék mellett annyira szolid árban még aligha volt Zentán egy-egy vaskereskedés berendezve, mint a Brosz Gyula uré.

— **Uj jogtudor Ó-Kanizsán.** Tukats Ádám ókanizsai ügyvédjelölt, e vidék fiataliságának gyöngye, ki jeles cikkeivel a „Bácskai”-ban most is általános figyelmet gerjesztett, márczius 1-én tette le a tudori szigorlatot. Eljen sokáig derek, fiatal földünk!

— **(Beküldetett.)** Gyerekes bosszu. Egy Merkur híveihez tartozó fiatalember, az utczán városunk egyik csinos ifju leánykával találkozáván, üdvözlés közben kezét nyujta feléje, melyet azonban a hölgy — májja tanácsára — állítólag az illető fiatal ember személynék kicsinylése jeléül vonakodott elfogadni. A megsértett hűség természetesen bosszút követelt . . . . . Egy holdvilágos estén, Merkur megsértett híve, magához hasonló pajtásával összeszedte Kózik uram „malacz-bandáját” s ezekkel a hölgy ablaka alatt, a szokásos „Képpel al szom el” helyett ráhuzatta a „Kandur polka”-t. Mintegy fél óráig tartó dörgedelmes bögés, nyarvogás és vonyítás után visszament a két kuszi pajtás tovább inni az „arany bárány”-ba azon boldog tudatban, hogy ők most valami nagyon szellemes (?), valami nagyon finom (?) bosszút állítottak a „dr”-ra vágyódó leánykán. Pedig hát . . . . . Szegény baglyok.

— **Nincs többé véleménykülönség** az orvosok között, hogy a rheuma a vérben lévő savany következménye és a vesék és máj működésének gátlása ezen savanyt a vérből el nem távolíthatja. Tény tehát, hogy a rheuma csak akkor gyógyítható, ha az alapokot foszlattatnak, ugyanis a vesék és máj egészséges működése helyreállítatott. — Ez azonban csak azon orvosság által érhető el melynek összeállítása tudományos alapon nyugszik és mely azon különleges tulajdonnal bír, mely a vesék és máj működését előidézi. Ily gyógyszer Warner Safe Curája, mely által a rheumában szenvedők ezrei gyógyultak már fel. Warner Safe Curája üvegenként 2 frtjával minden jelesebb gyógyszerárban kapható. Főraktárak: Salvator gyógyszerár Pozsonyban és Török József gyógyszerár Budapesten.

Gazdasági és üzleti tudósítás

Zenta, 1890. márczius 7.

A hét elején gabonaüzletünkben határozottan szilárd irány uralkodott, az irányadó külföldi piacokról kedvezőbb tudósítások érkeztek, másrészt a kemény időjárás is befolyásolta az üzletet. A hét utóján azonban külföldre lanyhább és az enyhébb idő következtében az irány hanyatlott. Árunk: buza 7-60—7-80, árpa 5-70—5-90, zab 7—7-20, kukoricza 4-20—4-30.

Felelős szerkesztő: **HARSÁNYI JÁNOS.**
 Kiadólaptulajdonos: **SCHVARCZ SÁNDOR.**

Alapított 1857-ben.

STEINSCHNEIDER JAKAB

I. cs. és kir. szab. ágynemű-gyáros,

6 es. és kir. fensége Klotild főhercegnő udv.

szállítója, számos kiténtetések és szabadalmak tulajdonosa.

BUDAPEST,

Király-utca 79. saját házában.

bátorkodik a tisztelt közönség figyelmébe ajánlani dusan felszerelt raktárát az ágynemű szakmába vágó összes cikkekben, mint **közönséges, finom és legfinomabb paplanok, ágylétek, lőszőr és tengerfü matrácok, szalmazsákok, pokróczok és takarók, toliák és pelyhek, vasbutorok, továbbá szőnygek és függönyök, nemkülönbén díván- és asztaltakarók, stb.**

A kiténtő hirben álló

WELDLER és BUDIE

fehérnemű és kelengye-gyár budapesti raktára.

Minden fajta fehérneműek, különösen pedig teljes kiházásitási felszerelések a legmérsékeltbb áron.

Rajzok és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Mintákkal bárkinek bérmentesen szolgálunk.

Posztó s gyapjuszövetárukat

a legolcsóbbtól kezdve a legfinomabb minőségig tavaszi vagy nyári szükségletre magán egyéneknek is gyári áron, olcsóbban mint bárhol kapható, küld

Schwarz Móríc

cs. kir. szab. posztó- és gyapjuszövet-áru gyárak raktára
Zwittauiban (Morva-ország).

Posztóvégek ezrel teljes öltözékekre, tavaszi felsőkabát, nadrágszövetek, női- és gyermek öltönyökre a a legolcsóbb árakon kaphatók

Egy teljes uri öltözetre 3.10 m. 3 frt 20 kr
Finom minőségben 3.10 m. 6 frt
Finomabb „ 3.10 m. 8 frt
Legfinomabb minőség 3.10 m. 9 frt 50 kr-tól—14 frtig.
Egy tavaszi felsőkabát a legújabb divatu színekben 2.10 m. 3.80—7 frtig.
Fekete posztó vagy tiszta finom gyapju szövet szalon-öltözékekre 3.25 cm. 8 frttól felj.
Divatos mosókamrának egy teljes öltözék 6.40 m. 3 frttól feljebb.
Legújabb mosó pique-mellényekre 70 cm. 59 kr-tól feljebb.

Egyenruhák a cs. és kir. hivatalnokok részére előírás szerint.

Részletes árjegyzékek ingyen és bérmentve. 5—20

Utánzások ellen minta és jeggyel védve.

GYOMOR SÓ

Schaumann Gyula vidéki gyógyszerész-től Stockerauban.

emésztési zavaroknál és gyomorhajók ellen évek óta kipróbált étrendi szer.

Kapható az osztrák-magyar monarchia minden főnevű gyógyszerertárában.

Egy doboz ára 75 kr. Postaszétküldés legkevesebb két doboz vételénél utánvétellel.

Főraktár: SCHAUMANN GYULA vidéki gyógyszerertára Stockerauban.

Gyógyászati szaklapok véleménye e gyomorsó értékéről.

Wiener Medicinische Wochenschrift (Bécsi gyógyászati hetilap) 1878-15. szám. A Schaumann Gyula ur stockeraui gyógyszerertárából való gyomorsó egy oly szer, mely emésztési zavaroknál, a gyomor gyengeségénél annak hurutjánál, vagy ehez való hajlamoknál étvágytalanságnál stb. igen jó hatással bír és nemcsak étrendi s minden étkezésnél használandó, hanem leginkább gyógyászati szemnek kell azt tekinteni. Annak összetétele, melyekben a legjobban kipróbált anyagok köztük olyanok, melyeknek egyszerű hivatása csak a legújabb korban lett köztudomású — képviselve vannak, érthetővé teszi ama jó sikereket, melyek annak alkalmazása által elértnek. És mindenki, aki tudja, hogy az emésztési zavarok mennyire befolyásolják az ember egészségi állapotát s mennyire lefosztyják az egész testalkatot, el fogja ismerni egy ily szer fontosságát.

Wiener Medicinische Blätter (Bécsi gyógyászati lapok) 1878-22. szám. A stockeraui vidéki gyógyszerertár tulajdonosa Schaumann Gyula gyógyszerész által készített gyomorsó különösen idült gyomorhurutnál jön eszserüen alkalmazásba. Leginkább azon előnyvel bír az egyébb rossz emésztéseknél használt szerek fölött, hogy könnyen élvezhető és hosszabb ideig vehető a nélkül, hogy ártana. Különösen rossz emésztéssel bíró egyének részére ajánlatos.

Tudomásul: Megbízható vevőim és elárúsítóim tudomra adták, hogy itt ott a concurrenciák, a kiknek fogalmuk sincs a gyomorsó összetételéről, minden érték nélküli szemet készítenek és az anyimhez hasonló dobozokban elárúsítják, amivel is kérem arra figyelni, hogy a dobozokon az én aláírásom látható legyen. Schaumann Gyula. 10—12

HIRDETÉS.

A tavasz közeledtével van szerencsém a n. é. közönség nagybecsű figyelmét dusan berendezett vasüzletemre felhívni.

Miután üzletem a kor színvonalán áll, és minden árut nagyobb mennyiségben direct a gyárakból hozatok, tehát azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legjobb minőségű árukat meglepő olcsó árakon szolgálhatom ki.

RAKTÁRON TARTOK:

Konyha-berendezési s háztartási cikkeket, kerti- és gazdasági eszközöket,

kézi eszközöket és szerszámokat, épület- és butorvasalásokat,

TENGELYEKET, KOCSI- és SZEKER-vasalásokat, Rudvasat, öntvényeket és kályhákat,

Zsindelyzeget, gép- és kovácsolt-szegeket, Sodronyokat és sodronyzegeket,

Cseplőgép tulajdonosok részére minden kelléket, különösen ajánlok

olajfestékeket és gépolajt minden válfajban.

Igyekeztem üzletemet úgy berendezni, hogy a nagyérdemű közönség mindazt jutányos áron feltalálja, mit egy jól felszerelt vasüzlettel várhat, legyen szabad tehát szíves pütfögésért eszedeznem, biztosítván részemről a gyors és pontos kiszolgálást.

Mély tisztelettel
BROSZ GYULA.

Kétszáz forint

havonkénti biztos keresetet tőke és kockázat nélkül ajánlok szolid egyéneknek, kik a törvényesen engedélyezett sorsjegyek és értékpapírok eladásával foglalkozni akarnak.

5—6 Alánlatok
Piltzer Lajos és társa
bankházhoz Budapest. Kristóffér 6. sz.

HIRDETMÉNY.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy márczius 1-től kezdve minden vasárnap- és ünnepnapokon

ZENE-ESTÉLYT

rendezek, amelyen Teleki András jóhírű zenekara fogja a t. közönséget legújabb darabjaival mulattatni.

Mától kezdve friss csapolású sör, villás- és egyéb reggelik, nemkülönben kitűnő magyarai fehér, ménesi siller, villányi vörös és egyéb butellás borok; kitűnő rum, cognac, borovicska, paprika likör, szilvöröm és törkölyyel a legmértékesebb árakon szolgálok.

Az italok tisztaságáért felelősséget vállalok.

Farkas Orbán
vendéglős
az „Arany Bányá"-hoz.

REISENZAHNANTAL

gazd. gépjár

Budapest, váczi körút 80.

SORVEFŐGÉPEK

Az igen t. gazdaközönség különös figyelmébe ajánlom kitűnő minőségű

Hungaria- és Patria sorvefőgépeimet legújabb szerkezetben. Továbbá egyetem és mélyszántó

ACZÉLEKÉIMET,

valamint

összes gazdasági gépeimet legjobb kivitelben eredeti gyári áron. Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Megbízható képviselők kerestethetnek. 10—10.

Gyors s biztos segítség gyomorhajók s azok következményei ellen.

Az egészség fenntartására, az életnedvek s ennek folytán a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fentartására és a jó emésztés elősegítésére a legjobb s leghathatóbb szer a már is mindenütt ismeretes és kedvelt

életbalsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalsam a legjobb s leggyógyhatásos gyógyfüvekből a leg gondosabban van készítve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgöres, étvágyhiány, savanyus felbűgös, vértelenség, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósnak bizonyul. Ily kitűnő hatású következtében ezen életbalsam egy megbízható házi szerzévé lett a népek. Ára egy nagy üveggel 1 frt, kis üveggel 50 kr. Elismerő iratok ezrei bárkinek betekintés végett rendelkezésre állnak.

Óvás! Hamisítások elkerülése végett, mindenkit figyelmeztetek, hogy az egyedüli általán az eredeti utasítás szerint készített „Dr. ROSA-féle életbalsam“ minden üvegecskéje kék burkolba van csomagolva, melynek hosszoldalain „Dr. ROSA életbalsama a „fekete sashoz“ címzett gyógyszerertárából. FRAGNER B. Prága 205—III.“ német, cseh, magyar és francia nyelven olvasható, széles felcím pedig az ide nyomott védjegy látható.

Dr. ROSA életbalsama valódián kapható csak a készítő

FRAGNER B.

Védjegy. Főraktárban, gyógyszerertár „a fekete sashoz“ Prágában 205—III., és BUDAPESTEN Török József úr gyógyszerertáránál, Király-utca 12. sz. Budai Emil ur városi gyógyszerertárában a Városház-téren. Az osztr.-magy. monarchia minden nagyobb gyógyszerertárában van raktár ezen életbalsamból.

Ugyanott kapható: „prágai általános házikenőcs“, több ezer hálynyilatkozattal elismert biztos gyógyszer mindenféle gyuladások, sebek és gennyedések ellen Ezen kenőcs biztos eredménnyel használható a női emlő gyuladásánál, a tej tespedésénél szülőkör, kele vényel, vérdaganatoknál, genyes fukadékoknál, pokolvárnál, körömgöknél, az ugynevezett körömféregnél elkenővedéseknél, felpufladásoknál, mirigydaganatoknál, zsirdaganatoknál, érzékenlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkenővedést, felpufladást a legrövidebb idő alatt eltávolít; s ahol már gennyed mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja, kiérett és kigyógyítja

Kapható 25 és 35 krajcáros szelencékben.

Óvás! Miután a prágai általános házikenőcs sokszor utánozzák, mindenkit figyelmeztetek, hogy ez eredeti utasítás szerint csak nálam készíttve, s csak akkor valódi, ha a sárga szelence, melybe töltetik, vörös használati utasításokba (melyek 9 nyelven nyomvák) és kék kartonba, melyen az ide nyomott védjegy látható — burkolva van.

HALLÁSI BALZSAM a legbizonyultabb, számtalan próbatét által legbiztosabbnak elismert szer a nehézhallás kigyógyítására s az egészen elvesztett hallási tehetőség visszanyerésére. Egy üveg ára 1 frt.

24—26